ବର୍ମା ଭାଷା ଶିକ୍ଷା

ପ୍ରଥମ ଭାଗ ।

Cuttack.
1928.

ବର୍ମା ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ।

ପ୍ରଥମ ଭାଗ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରେମଚନ୍ଦ୍ର ଦୋରଙ୍କ ଠାରୁ
ସଙ୍କଳିତ ହୋଇ
ଶ୍ରୀ କିଷନ୍ ଲାଲ୍ ବାଲମୁକୁନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ
ଓ
ତୃତୀୟବାର ପ୍ରକାଶିତ ।

Burma Bhassa Sikhaya.

TRANSLATED
BY
KISHAN LALL BALMUKUND,
NAYASARAK,
Cuttack.
1928.

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦.।୭ ମାତ୍ର ।

ବର୍ମାଭାଷା ଶିକ୍ଷା ।

ଦେବତାମାନଙ୍କ ନାମ ।

ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ଫୟା	ଈଶ୍ବର	ନ୍ୟାଟେପାଫାୟା	ନଲ୍କାର
ତାବ୍	ନାରାୟଣ	ଫିଙ୍ଗୋଚ୍ୟା	କାହ୍ନଣ
ଫଉଣ୍ଡୀ / ବଉଡ଼ା	ବୈଷ୍ଣବ	ଅତଲ୍ଲ	ଭକ୍ତ

ମାସମାନଙ୍କ ନାମ ।

ତାବାଉଁଲ ଫଲ୍ଗୁନ ବା ଫଗୁଣମାସ   ତଗୁଲ୍ଲ   ଚଇତ୍ରମାସ

କେସଉନ୍ନ—ବୈଶାଖମାସ   ନେଟ୍ୟୁଙ୍ଗ୍ନ— ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସ

ଭଅଟେପାଲ୍ଲ—ଆଷାଢ଼ମାସ   ଭଅଙ୍ଗାଉଁଲ୍ଲ—ଶ୍ରାବଣମାସ

ତଦେଟେଲେଇଲ୍—ଭାଦ୍ରବମାସ   ତେଟେଡ଼ଇଁ ଯୌଲ୍ଲ—ଅଶ୍ୱିନମାସ

ତେଜାମଉଁଙ୍ଗ—କର୍ତ୍ତିକମାସ   ନେଡାଲ୍ଲ—ମାର୍ଗଶିରମାସ

ପ୍ୟାଅଦୋଲ୍ଲ—ପୌଷମାସ   ତବଡ଼ୋଙ୍ଗୁ—ମାଘମାସ

ବର୍ଷଗଣନା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ।

ତେଟେନେଇ—ଏକବର୍ଷ   ନେନାଇ—ଦୁଇବର୍ଷ

ତଉନାଇ—ତିନିବର୍ଷ   ଲେନାଇ—ଚାରିବର୍ଷ ।

ନାନାଇଁ—ପାଞ୍ଚବର୍ଷ   ଛଉନାଇ—ଛଅବର୍ଷ

ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ଖୁନ୍ନାଇଁ	ସାତବର୍ଷ	ପିନାଇ	ଆଠବର୍ଷ
କୋନାଇ	ନଅବର୍ଷ	ସେନାଇଁ	ଦଶବର୍ଷ
ସେଟେନାଇଁ	ଏଗାରବର୍ଷ	ସେନେନାଇଁ	ବାରବର୍ଷ

ବାରମାନଙ୍କର ନାମ ।

ତେନେଇ ଗୁନେଇ—ରବିବାର
ତେନେଇଲା—ସୋମବାର
ଯୁଙ୍ଗା—ମଙ୍ଗଳବାର
ବୋଡୋଭୁ—ବୁଧବାର
ଯାଦେବରେଇ—ଗୁରୁବାର
ତାଉଚ୍ୟା—ଶୁକ୍ରବାର
ସେନେଇଁ—ଶନିବାର ।

ଦିଗମାନଙ୍କର ନାମ ।

ଅଶେଇ—ପୂର୍ବଦିଗ
ଅନାଉଁ—ପଶ୍ଚିମଦିଗ
ଟାଉଁ—ଦକ୍ଷିଣଦିଗ
ମ୍ୟାଉଁ—ଉତ୍ତରଦିଗ

ମାସ ଗଣିତ ।

ତାଲ୍ଲ—ଏକମାସ
ନାଲ୍ଲ—ଦୁଇମାସ
ତଓଁଲ୍ଲ—ତିନମାସ
ଲେଲ୍ଲ—ଚାରିମାସ
ଙ୍ଗାଅଲ୍ଲ—ପାଞ୍ଚମାସ
ଛଉଲ୍ଲ—ଛଅମାସ
ଖୁନ୍ନଲ୍ଲ—ସାତମାସ
ଶୀଲ୍ଲ—ଆଠମାସ
କୋଲ୍ଲ—ନଅମାସ
ସେଲ୍ଲ ଦଶମାସ
ସେଟାଲ୍ଲ—ଏଗାରମାସ
ସେନାଲ୍ଲ—ବାରମାସ

ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟମାନଙ୍କର ନାମ ।

ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ସାଂ	ଚାଉଳ	ସାବା	ଧାନ
ସା	ଲୁଣ	ନେଜଗା	ମରିଚ
ଟିକାଡୁଁ	ଚିଏଜ	ମନ୍ଦଇ	ଡିସାଲ୍ଡ
ବେଡାଁଫିଉ	ଚୂଣ	ସେନ୍ସ୍ୱେଠେ	ହଳଦୀ
ସୁନାମଉ	ଗୁଆଛିକଣି	ସର୍ଥା	ଜୀରା
ନେନ୍ପୁଇଁ	ଲବଙ୍ଗ	ଗୁନୁଇଁସାବା	ପାନମହୁରୀ
ସାଇଫଉ	ଯାଇଫଳ	ଯୀ	ଶୁଣ୍ଠି
ଫେଙ୍ଗାଅଦ	ଡେଲୁଳ	ଯୁମଉ	ଅଦା
ଠେନଅ	ତାଳଗୁଡ଼	ଡେକଅ	ତଳ
ରେଢେବା	ଅଖୁଗୁଡ଼	ମଉ	ନିଡେଇ
ଠଯା	ଘିଅ	ସ	ତେଲ
ନୃଆଁନେଉ	ଗାଈଦୁଗ୍ଧ	ଛସ୍ୱେନେଉ	ମହିଷି ଦୁଗ୍ଧ
ଛେଇନେଉ	ଛେଳିଦୁଗ୍ଧ	କୁଂ	ପାନ
କୁନ	ଗୁଆ	ଶାଜ	ଖଇର
ଠଙ୍	ଚୂନ	ନାନାଦ	ଧନିଆ
ଛେ	ଧୂଆଁ	ଛେଯାଉ	ଗଞ୍ଜେଇ
ଭେଇଁ	ଅଫିମ	ହ୍ମ	ଚଅଣ
ଠେମେଇଁ	ଘ୍ରୀତ		

—୦✱୦—

ଫଳମାନଙ୍କର ନାମ ।

ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ଫେଯୁଙ୍କ	ବାଇଗଣ	ମେତ୍ତନ	ବୋଇତକଖାରୁ
ତଉଟିନ୍ଦୁଦ	ପାଣିକଖାରୁ	ଡଗୁଥଢ	କାକୁଡ଼ି

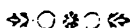
ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ମଡ଼୍ଲା	ମୂଳା	ମିଅଜ୍ଜ	ଅଡ୍ଡୁ
ଗୋମ୍ବୁଠ	ଅମୃତଭଣ୍ଡା	ତେଲସୁଦା	ପୋଟଳ
ଖେଡ଼ଦୀ	ଛଞ୍ଚି	ଟେଙ୍ଗାଦ	କଲରା
ରୁଦୀ	ଲାଉ	ଏମୁଦୀ	ଭେଣ୍ଡି
ଡାମ୍ବୁ	ମଟ୍ରା	କୋରଙ୍ଗ	କୋବ
ଯିବ୍ରୁଦୀ	ବଡ଼କୋଳ	ଶାକୁଦୀ	ଅଁଳାକୋଳ
କେଣ୍ଡ଼ଙ୍ଗ	କନ୍ଦମୂଳ	ପେଙ୍କୁଁ	ଶକରକନ୍ଦା
ଦାଦୁଂଲ୍ଲୁଗା	ସୁନଗାହୁଲ	ସାଙ୍ଗାଲଦୀ	ଜାମୁ
ଅଯାଦୀ	ଶୀତାଫଳ	କେମ୍ବୋଡ଼ୀ	କମଳା
ଟାଙ୍ଗଟି	ଟଭା	ଟାମ୍ବିଅଦ	ଲେମ୍ବୁ
ତପନ୍ୟାଦ	ପଣସ	ନାନାଦ	ସପୁର
ଙ୍କୋଦୀ	ଅମ୍ବଡ଼ା	ତେଅଡ	ଅମ୍ବ
ଓଁଦୀ	ନଡ଼ିଆ	ବେସ୍ୟାଦୀ	କଦଳୀ
ପିଜା	ବନ୍ୟଲ କଦଳୀ		

ପଶୁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ନାମ ।

ଯି	ହସ୍ତୀ	ମୀ	ଘୋଡ଼ା
କୁଲାବାଜ	ଓଟ	ଶାଜବାଜ	ଗଧ
ରଧ୍ୟାବାଗ୍ୟା	ବାଘ	ଡଧଂଜ	ବଟାଡ଼
ଖେଣ୍ଡ	କୁକୁର	ମୀଟୁଡ୍ଗୁ	କୋକଶିଆଳ
କେଙ୍କ	କୁକୁଡ଼ା	ଢସ୍ପୁ	ଘୁଷୁରି

ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ଭେ	ହଂସ	କିଟେଟ୍	ହାଉ
ସୁଂ	ଚିଲ	ଭ୍ୟାଉ	ବଗ
କେଙ୍କ୍ରଗେଟଲେଇ	ଶୁଆ	ହେୟାଓ	ଚିଡ଼ୋଡ

ଘରଯୁଗ ଓ ଜନ୍ତୁ ମାନଙ୍କର ନାମ ।

ମ୍ରୁଟ୍ୟୁ—ସପ
ମ୍ରଟେୟୂଦାଉ—ନାଗସାପ
ହ୍ୟେମ୍ରୁଟ୍ୟୁ—ଧଣ୍ଡସାପ
ଜଅ—ପାଣିସାପ
ମେଦ୍ଜା—ଡେଣ୍ଡ଼ସାପ
ନା—ଅଜଗର
ମ୍ରୁଜାଉ—କୁମ୍ଭୀର
ଲେଇ—କଚ୍ଛପ
ଗାଅ—ମାଛ
ନେଅ—ଶେଉଳମାଛ
ନଗୁ—ମାଗୁରମାଛ
ନେଭୀ—କଣ୍ଟମାଛ
ନାତାଙ୍ଗ—ଇଲିସାମାଛ
ନବାଂ—ବାଲିଆମାଛ
ନେଖେଁ—ଫଳିମାଛ
ନେଝି—ହଳୁଦମାଛ
ନଗୁମା—କେଉଣ୍ଡି
ନାଦବାଉ—ଚେନ୍ଦ୍ରମାଛ
ଚେପଙ୍ଗ—ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି
ଯ୍ୟଟାଉ—ଚାଟେଢ଼ାଇ
ନ୍ଭ୍ୱାଁମା—ଗାଈ
ନ୍ଭ୍ୱାଁଙ୍ଗୀ—ବଳଦ
କ୍ୟୁଡ୍ୟୁମା—ମଇଁଷି
କ୍ୟୁଦ୍ୟୁ—ମେଣ୍ଢା
କ୍ୟୁଏଟେଗେଟଲେଇ—ମଇଁଷି ଛୁଆ

ଧାତୁଦ୍ରବ୍ୟମାନଙ୍କର ନାମ ।

ଓ—ହାଣ୍ଡି
କ୍ଓ—ପିତଳହାଣ୍ଡି
ପଗାମଧ—କାଚପାତ୍ର
ସ୍ୱେଦ୍ୱ—ରୁପା
ସ୍ୱେଟ୍ୟୁ—ସୁନା
ମଜ୍ଜଗ—ତମ୍ବା
ଡାଂ—ପିତଳ

ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଓ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଦେହବର୍ଣ୍ଣନା ।

ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ
ଅମେୟଇ—ମାତା	ଥଫେଇ—ବାପା ବା ପିତ
ଅଚୋକ—ବଡନନା	ମୋଟକା—ସାନଭାଇ
ତାମ୍ମୀ—ଝୁଅ	ତା—ପୁଅ ବା ପୁତ୍ର
ମ୍ୟାଉପାଂ—ଭଣେଇ ବା ଭାଣ୍ଜା	ମ୍ୟାପାଂଗେଟଲଇ—ଶାଳକ
ବାକ—ବଡ଼ବାପା ବା ବଡ଼ୁବାପ	ଅମାକ-ବାଜଡ଼ାୟି—ବଡ଼ମାଁ
ଉଟଲଇ—ମାଉଁ	ଟୁ—ଭଣଜା
ମାମୋଦାନମା—ବଡ଼ଭଉଣି ବା ନାନୀ	ତା-ତାମ୍ମୀ—ପୁଅ ଝିଅ
ଛିଡ଼ାଉ—ଗୋଡ଼	ଲେ—ହାତ ବା ହସ୍ତ
ଫୁଅଅଇ—ଅଈ ବା ମାଉ ମା	ଫୁଅବା—ଅଜା
ମୀ-ମିଂ—ନାତୁଣି ବା ନାତି	ଛଉମା—ବୋଉ
ଟୁମା—ଝିଅଣି	ଖେମା—ଶାଳୀ
ମ୍ୟାଉୟମା—ଶାଶୁ	ମ୍ୟାଉଖମଇ—ଶ୍ୱଶୁର
ଯେଉ—ଦେଢ଼ଶାଶୁ	ଯେଉ—ଦେଢ଼ଶ୍ୱଶୁର
ମ୍ୟାଉମା—ନଣନ୍ଦ	ମଇଁମା—ସ୍ତ୍ରୀ ବା ନିଜଭାର୍ଯ୍ୟା
ଯେବେଇଁ—ବାଳ	ଗାଉଁ—ଶିର ବା ମୁଣ୍ଡ
ମେଘି—ଚକ୍ଷୁ ବା ଆଖି	ନାଖମୁ—ନାସା
ସିଅ—ଜଭ	ଛୁଅ—ଦାନ୍ତ ବା ଦନ୍ତ

—C*O—

ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଯନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ନାମ ॥

ପାଉଟୁ—କୋଦାଳ ବା କୋଡ଼ । ପାଉଧାଇଁ—କୁରାଢ଼ୀ ବା କୁଠାର

ଦା—କାତି	ଧଉଦା—ଟେଣ୍ଟାକାଟ
ମାଉଁଯାଁଦା—ଗୁକୁ	ଗାଉଁହ୍ନେଇଦା—ଖୁର

ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ତେଯେଙ୍	ଦାମ	ଲବାଲେ	ପୂର୍ଣ୍ଣ
ନା	ଚନ୍ଦ୍ର	ନାଉଁ	ତାହା ବା ନଷ୍ଟ
ମଙ୍ଗେପ୍ୟା	ବଢଣ୍ଟା।	କୋଲିବ	ବଡ଼'ସ ବା ଅଧିକ
ଲେ	ଓଡ଼ିବାଲୁବ	ଲେ	ପଗଡ଼ ବା ଗାଡ଼ି
ତେଭେ	ଏକଅଣା।	ତମ୍ମୁ	ଦୁଇଅଣା।
ତଭମ୍ମୁ	ତିନଅଣା।	ତମା	ଚାରିଅଣା।
ନମା	ପାଞ୍ଚଅଣା।	ଛଉମ୍ମୁ	ଛଅଅଣା।
ଖ୍ନକ୍କା	ସାତଅଣ।	ସିପେ	ଆଠଅଣା।
କୋଚପ	ନଅଅଣା।	ସେଚଭଚେ	ଦଶଅଣା।
ସେଚନଚଚ	ଏଗାର ଅଣା।	ସେଚଉମେ	ବାରଅଣା।
ସେଚଲବେ	ତେରଅଣା।	ସେଚଲେମ୍ମୁ	ଚଉଦଅଣା।
ସେଗାଂବେ	ପନ୍ଦରଅଣା।	ତେଜ୍ୟା	ଏକଟଙ୍କା।
ନେତ୍ୟା	ଦୁଇଟଙ୍କା।	ତଉଁଯ୍ୟା	ତିନିଟଙ୍କା।
ଲେଯ୍ୟା	ଚାରିଟଙ୍କା।	ନାଯ୍ୟା	ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା।
ଛତ୍ରଚ୍ୟା	ଛଅଟଙ୍କା।	ଗୁନୁଚ୍ୟା	ସାତଟଙ୍କା।
ସାଁଚ୍ୟା	ଆଠଟଙ୍କା।	କୋଚ୍ୟା	ନଅଟଙ୍କା।
ତେଚେ	ଦଶଟଙ୍କା।		

— ୦୫୦ —

ଅଙ୍କ ଗଣନା।

ଟୀ	ଏକ	ନ୍ହା	ଦୁଇ
ତଉଁ	ତିନି	ଲେ	ଚାରି
ଙ୍ଗା	ପାଞ୍ଚ	ଛଉ	ଛଅ
ଗୁନ୍ନୀ	ସାତ	ସି	ଆଠ

ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ
ଚକ୍କା—ନଅ	ଦେଚେଶ—ଦଶ
ଯନି—ଏଗାର	ଯେନା—ବାର
ଯତଉଁ—ତେର	ଯେଲେ—ଚଉଦ
ଚ୍ଯଗା—ପନର	ଯେଛଉ—ଷୋଳ
ଯେଚୂନା—ସତର	ଯେୟୀ—ଅଠର
ଯେଟକୋ—ଊଣଇଶ	ନେଚେ—କୋଡ଼ିଏ
ନେଯେଟୀ—ଏକୋଇଶ	ନେଯେନା—ବାଇଶ
ନେଯେତଉଁ—ତେଇଶ	ନେଯେଲେ—ଚବିଶ
ନେଯେଙ୍ଗା—ପଚିଶ	ନେଯେଛଉ—ଛବିଶ
ନେଯେଚୂନା—ସତେଇଶ	ନେଯେୟୀ—ଅଠେଇଶ
ନେଯେଟକୋ—ଅଣତିରିଶ	ଓଉଁଯେ—ତିରିଶ
ତଉଁଯେଟୀ—ଏକତିରିଶ	ତଉଁଯେନା—ବତିଶ
ତଉଁଯେତଉଁ—ତେତିଶ	ତଉଁଯେଲେ—ଚଉତିରିଶ
ତଉଁଯେଙ୍ଗା—ପଞ୍ଚତିଶ	ତଉଁଯେଛଉ—ଛତିଶ
ତଉଁଯେଚୂନା—ସଇଁତିରିଶ	ତଉଁଯେୟୀ—ଅଠତିଶ
ତଉଁଯେଟକୋ—ଅଣଚାଳିଶ	ଲେଯେ—ଚାଳିଶ
ଲେଯେଟୀ—ଏକଚାଳିଶ	ଲେଯେନା—ବୟାଳିଶ
ଲେଯେତଉଁ—ତେୟାଳିଶ	ଲେଯେଲେ—ଚଉରାଳିଶ
ଲେଯେଙ୍ଗା—ପଇଁଚାଳିଶ	ଲେଯେଛଉ—ଛୟାଳିଶ
ଲେଯେଚୂନା—ସତଚାଳିଶ	ଲେଯେୟୀ—ଅଠଚାଳିଶ
ଲେଯେଟକୋ—ଅଣଚାଶ	ନାଯେ—ପଚାଶ
ନାଯେଟୀ—ଏକାବନ	ନାଯେନା—ବାବନ
ନାଯେତଉଁ—ତେପନ	ନାଯେଲେ—ଚଉବନ

ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ନାପେଙ୍ଗା	ପଞ୍ଚାବନ	ନାଟେଛଞ୍ଜ	ଛପନ
ନାଟେଗୁଲ୍ଲା	ସତାବନ	ନାପେସି	ଅଠାବନ
ନାପେରକା	ଅଣଷଠୀ	ଛଉଟସେ	ଷାଠିଏ
ଛଉସେଟି	ଏକଷଠୀ	ଛଉସେଲ୍ଲା	ବାଷଠୀ
ଛଉଟସେତଞ୍ଜଁ	ତେଷଠୀ	ଛଉଟସେଟଲ	ଚଉଷଠୀ
ଛଉସେଗାଁ	ପଞ୍ଚଷଠୀ	ଛଉଟସେଛଞ୍ଜ	ଛଷଠୀ
ଛଉଟସେଗୁଲି	ସତଷଠୀ	ଛଉପେସୀ	ଅଠଷଠୀ
ଛଉସେଟକା	ଅଣସ୍ତୁର	ଗୁନୁସେ	ସତୁର
ଗୁନୁସେଟୀ	ଏକସ୍ତର	ଗୁନୁସେଲ୍ଲା	ବାସ୍ତର
ଗୁନୁସେତଞ୍ଜଁ	ତେସ୍ତର	ଗୁନୁସେଲେ	ଚଉସ୍ତର
ଗୁନୁଟସେଗାଁ	ପଞ୍ଚସ୍ତର	ଗୁନୁସେଛଞ୍ଜ	ଛଅସ୍ତର
ଗୁଲସେଗୁଲି	ସତସ୍ତର	ଗୁନୁସେସି	ଅଠସ୍ତର
ଗୁନୁଟସେଟକା	ଅଣାଅଶୀ	ସୀସେ	ଅଶୀ
ସୀସେଟୀ	ଏକାଅଶୀ	ସିସେଲ୍ଲା	ବୟାଅଶୀ
ସିସେତଞ୍ଜଁ	ତେୟାଅଶୀ	ସୀସେଲେ	ଚୌରାଅଶୀ
ସୀଟସେଗା	ପଞ୍ଚାଅଶୀ	ସିସେଛଞ୍ଜ	ଛୟାଅଶୀ
ସିସେଗୁଲି	ସତାଅଶୀ	ସୀସେସୀ	ଅଠାଅଶୀ
ସୀଟସେଟକା	ଅଣାନବେ	କୋସେ	ନବେ
କୋସେଟୀ	ଏକାନବେ	କୋସେଲ୍ଲା	ବୟାନବେ
କୋଟସେତଞ୍ଜଁ	ତେୟାନବେ	କୋଟସେଟଲ	ଚୌରାନବେ
କୋସେଗାଁ	ପଞ୍ଚାନବେ	କୋସେଛଞ୍ଜ	ଛୟାନବେ
କୋସେଗୁଲି	ସତାନବେ	କୋସେସୀ	ଅଠାନବେ
କୋଟସେଟକା	ଅନେଶତ	ତେପ୍ଲା	ଏକଶହ

ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ	ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ
ନେୟ୍ହା—ଦୁଇଗୁଣ	ଲେଁୟ୍ହା—ଚଉଗୁଣ
କ୍ଳୋୟ୍ହା—ତ୍ରିଗୁଣ	ଙାଅ୍ୟ୍ହା—ପାଞ୍ଚଗୁଣ
ଛଉୟ୍ହା—ଛଅଗୁଣ	ଖୁନାୟ୍ହା—ସାତଗୁଣ
ଶିଛ୍ହା—ଅଠଗୁଣ	କୋୟ୍ହା—ନଅଗୁଣ
ତାଓଉଁ—ଏକହଜାର	

—୦|୦—

ଉତ୍କଳର ଭୃଷା ଶିକ୍ଷା ।

ଥମେଇଚଡିବୋଲା—ଭୋଜନ ହେଲାଣି କି

ଥମେଇମଚଦେବୁ—ଭୋଜନ ହୋଇ ନାହିଁ

ଥେମେଇଖ୍ୟୁବା—ଭାତ ପରିବେଷଣ କର

ନୁବାଇଥମେଇଚମେ—ଅସ ଭୋଜନକୁ ଯିବା

ବାଞ୍ଚେଛ ଦେଲେ—କି ତିଅଣ ରନ୍ଧିଛ

ଡପଯ୍ହାଛେଞ୍ଜା—ଡାଲି ତିଅଣ ରନ୍ଧିଛ

ଙେମ୍ୟାନୋଗ୍ବୂଲ—ଆପଣ ଭୋଜନ କରିବେ ନାହିଁ

ନ୍ନେମୋଗ୍ବୂଫେଥଟେରେ—ଆମ୍ଭେ ଭୋଜନ କରିବୁ ନାହିଁ ହେବ ହେଲା

ମ୍ୟାମ୍ୟାଲ୍ଲବାଃଶେମ୍ୟା—ବେଗରେ ଆସ ମହାଶୟ

ବାକେଶାଲେ--କଅଣ ପାଇଁରେ

କେଇସାପିଦୋଲ୍ଲା—ଚଳିଡ଼ା ଅନ୍ନ ଆଉ

ମକ୍ଟମୋଭ୍ୟାଥ୍ୱ—ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲାଣି ଯିବ ନାହିଁ

ଟାଙ୍ଖଂବାଡାକାଡେଥ୍ୟାମେ—ବସନ୍ତୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା

ଅଟୋକଲିବାଦାନା—ନଡା ଯ୍ୱାଡ଼େ ଅସ ହେ

ମରୁଅବୁଡ଼ିଅମେ—ଯିବନାହିଁ ଯାଉଛ କିଅ

ନ୍ୟାକାଲ୍ୱିଟେ—ରାତିରେ ଆସିବା

ପଦ	ଅର୍ଥ
ବାଟିଲକ୍ଳୁଖରେଟଲ	କାହିଁକି ଡାକିଲ
ଖମ୍ୟାରଅଲୋଶି ବା	ତୁମ୍ଭର କାମଧନ୍ଦ ଅଛି କି
ନାଅଲିଉପି ଟେଦ	ମୋର କାମଅଛି
ଲୋଟମାଲ୍ଲ ଏଟେକ୍ଷଅ	କାମ କରିବ କି
ଅଟେକ୍ଳୋଲେମେନା	ଅମ୍ଭେ କାମ କରିପାରୁ
ତାଲ୍ଲକୁଅଖାବାଳୀ ଉ୍ଟପେଟ୍ଟମଟଲେ	ଏକମାସକୁ ବରତନ କଣ
ତାଲ୍ଲକୁନେଟସେଟଯମେ	ମାସକୁ ଟ ୨୦ ଙ୍କା ଦେବ
ସ୍ନେଇଛେଣେଲଅଟେକା	ନେଦ୍ୟ ଦେବ କି ନନା
ନାଫିଅଟରେକୁଅ	ତିମାତେ କୁର ଦେବାଟିର ପୂଅ
ନ ଅଇଁ କାବୁଅମେ	ମୁଁ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଉଅଛି
କଗ୍ଲୁବାଖେପ୍ୟ	ପାନ ଖାଅ ଅପଣ
ଅଟେମଇଣାପେବା	ମା ଗ୍ଲୁଉଳ ଦିଅ
।ଲୋଉଯୁଟମଟଲେସାଂ	କେଟେତକର ଗୃହକୁ ନବ
ଂତଯ୍ୟାଫୋଲ୍ପିନେ	ଟଙ୍କାକର ନେବ
ଟେବପେଟଲେଣା	କଉଥାଏ ଗୃହଳ
ମ୍ୟାମ୍ୟାଟେଯବାତୁଅଟେମ	ବେଗରେ ଦୌଡ଼ ବାହାରିଯିବୁ
ଅଇଁମାଚୁଲିମାମୁଗିଚୁନା	ଘରେ ଅଗ୍ନି କେତେପ ନାହାନ୍ତି
ନନକୁଟଖମାତେଇଟସାଟମ	ଟମାଟତଗ.ଳୀ ଗାଳି ଦେବ
ଅଖୋପିଲ୍ଲବା ଖାନା	ନନାଅପ ଟକାଏ
ମୋଭୁଅବୁଣଟକାମ୍ଭେ	ସିବନାହିଁ ଭଲ
ଟେମାଛଉମାମୁପିରୁ	ଘରେ ବୋଉ ନାହାନ୍ତି
ବେବାଭୁଅଟରଲେ	ବେଣିକ ଯାଇଛନ୍ତି

ଶବ୍ଦ	ଅର୍ଥ
ଭୁଆବେଫଇଟେଝକୁରୁଅଚ୍ଛେ	ତାର ପିତାଘରକୁ ପାଉଛନ୍ତି
ବେଡ଼ପିଆଲ୍ଲବେଲେ	କେଉଁ ଦଳ ବାହାର ଅଛେ
ନାମୁଗାରୁରୁଅ	ମୁଁ ଜାଣିନାହୁଁରେ ପୁଅ
ମିଘିବେପବାମାମା	ଦଅପଇଲ ବେତୀ ଦଅ ନାଗା
ନାଫାଘ୍ରାଯେ ଚୋରୁଅମେ	ମୁଁ ମହାପ୍ରଭୁ ଦର୍ଶନକୁ ଯାଉଛି
ଚଭ୍ରେପେଟରିକୁରୁଅମେ	ଅମ୍ଭେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛୁଁ
ବାଜ୍ୟେଲ୍ଲବେମଲେ	କଣ କର୍ଷ ଅଣିବ
ଝୋଲମାଲଉବେଯ୍ରେମେ	ପରକ କହଣ କଣି ଅଣିବ
କ୍ୟାଜାଠେଅଫେପେବା	ପାନ ଦୁଇପଇସାର ଦଅ
କୁଲଟେବେଭେଫୋପେବା	ଗୁଆ ଗୁରୁପଇସାର ଦଅ
ମେକ୍ୟାଦପିଦେଲ୍ଲ	ତେଲୁଲ ଅଛି କି
ମେକ୍ୟାଦମ୍ଭିଦେଅ	ତେଲୁଲ ଅଛି ଧଗ୍ର
ତେଭେତାପେବା	ଏକଦଣ୍ଡା ଦଅ
ଫଜ୍ଜାକୀତର	ଯା ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଅଛି
ମ'ମାବେପ୍ପୁରୁନପିଅମେ	ନାନ ହେ ମୁଁ ବାହାର ଯାଉଛି
ଜେଣମ୍ୟାରପିମେଇଁ ପିଦେଲ	ତୁମ୍ଭର ଗୃହ ଅଛନ୍ତି କି
ଖୋଇକାଇବେ ଖାନାଲ୍ଲବାଜ	କୁକୁର ଶେଷବାଇବ ହୁକାଏ ଅଛ
ଖୋଇମକାଇରୁ ତୁମ୍ବା	କୁକୁର ଶେଷବାଇବ ନାହିଁ ଯା ବାହାର

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଲୋକେ ବଙ୍ଗାଳୀ ନାନ ବୋଲି କହନ୍ତି ।

କଟକ ଗୌରଶଙ୍କର ପ୍ରେସରେ ଶ୍ରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ର ରାୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ